

Bolezen na delovnem mestu

Sickness at work

Ali boste plačani za čas odsotnosti z dela v primeru bolezni?

Če ste odsotni štiri ali več dni zapovrstjo in če zaslužite več kot 102 funtov tedensko, ste upravičeni do **zakonsko določenega nadomestila za čas odsotnosti zaradi bolezni** (angl. **SSP** – statutory sick pay). SSP je nadomestilo, ki ga delodajalec plača delavcu, ki je odsoten z dela zaradi bolezni. Gre za minimalni znesek, ki ga lahko prejmete, kadar ste zaradi bolezni odsotni z dela. Vaša pogodba o zaposlitvi vam morda daje dodatne pravice do višjega nadomestila za čas odsotnosti zaradi bolezni od navedenega (**pogodbeno nadomestilo za čas odsotnosti zaradi bolezni**). Preverite svojo pogodbo o zaposlitvi in pogledajte, do česa ste upravičeni.

Večina delavcev lahko izpolnjuje pogoje za nadomestilo SSP, vključno z delavci, ki so zaposleni za krajši delovni čas, delavci, ki delajo po pogodbi za določen čas, in delavci za agencijo za zaposlovanje. Nadomestilo SSP lahko delavec prejema do 28 tednov. Pogodbeno nadomestilo za čas odsotnosti zaradi bolezni lahko delavec prejema dlje časa. Morali boste preveriti svojo pogodbo o zaposlitvi in ugotoviti, ali velja to tudi za vas.

Če ne morete dobiti nadomestila SSP, ali če ste bili odsotni zaradi bolezni več kot 28 tednov, vam bo delodajalec dal obrazec SSP1 in vam razložil, zakaj. Obrazec SSP1 lahko uporabite za zahtevo nadomestila za zaposlenost in podporo pri svojem lokalnem socialnem uradu, če niste upravičeni niti do nadomestila SSP niti do pogodbenega nadomestila za bolniško odsotnost.

Koliko nadomestila za čas odsotnosti zaradi bolezni boste prejeli?

Prejeli boste bodisi nadomestilo SSP ali, če vam po pogodbi o zaposlitvi pripada višje nadomestilo, ko ste bolni, boste prejeli znesek, ki je naveden v vaši v pogodbi. To morda ne bo toliko, kot znaša vaša običajna plača, vendar ne sme biti manj, kot znaša nadomestilo SSP. To je 81,60 funtov tedensko.

Nadomestila SSP ne morete dobiti za prve tri dni, ko ste odsotni zaradi bolezni. Za te tri dni ste upravičeni do nadomestila za čas odsotnosti zaradi bolezni samo, če vaša pogodba o zaposlitvi to omogoča. Po temu času morate dobiti dnevni znesek nadomestila SSP za vsak dan odsotnosti zaradi bolezni, ko bi drugače normalno delali.

Če je nadomestilo SSP vaš edini prihodek, dokler ste odsotni zaradi bolezni, bi lahko zahtevali ostale ugodnosti, kakor je stanovanjska podpora. Da bi ugotovili, do katerih ugodnosti ste morda upravičeni, si pogledajte poglavje *Nadaljnja pomoč*, ki ga najdete na koncu tega prospekta z informacijami.

Obveščanje delodajalca, da ste odsotni zaradi bolezni

Če lahko, morate **delodajalcu takoj povedati**, da ste bolni in nezmožni za delo. Če tega ne naredite (glejte spodaj), lahko izgubite nadomestilo za čas odsotnosti zaradi bolezni. Vaš delodajalec morda ima pravilnike, ki urejajo, kaj narediti, če ne morete priti na delo zaradi bolezni. Lahko na primer vztraja, da ga o svoji bolezni obvestite

prvi dan, ko ne morete priti na delo. Delodajalec vas mora vnaprej seznaniti s temi pravilniki. Te pravilnike boste morali spoštovati, če želite dobiti celotno nadomestilo za čas odsotnosti zaradi bolezni, do katerega ste upravičeni.

Ti pravilniki so sestavni del vaše delovne pogodbe primeru, da se ne boste držali pravil, boste kršili vašo pogodbo o zaposlovanju.

Če prejimate SSP, vam delodajalec mora plačati SSP, razen če ne:

- priložite zdravniškega potrdila do osmega dne
- pokličete do določene ure v dnevni in sporočite, da ste bolni
- pokličete več kot enkrat tedensko, kadar ste bolni
- pokličete sami in prosite nekoga, da to stori v vašem imenu.

Vaš delodajalec ne more na osnovi tega odkloniti izplačila vašega SSP. Kakorkoli pa sprejme tudi takšna pravila, kot so navedena zgoraj, o plačilu kakršnega koli pogodbenega nadomestila za čas odsotnosti zaradi bolezni, do katerega ste upravičeni.

Zdravniško spričevalo

Zdravniško spričevalo se lahko imenuje tudi obvestilo o tem, da ste delo sposobni opravljati (angl. **fit note**). Na zdravniškem spričevalu lahko vaš zdravnik potrdi: da ste delo sposobni opravljati, da dela niste sposobni opravljati ali da ste delo morda sposobni opravljati, če se na vašem delovnem mestu izvedejo določene spremembe.

Dogovor o tem, katere spremembe bi morale biti narejene, je odvisen od vas in vašega delodajalca. Če vaš delodajalec odkloni, da bi izvedel spremembe, ki jih je priporočil vaš zdravnik, se še vedno smatra, da dela niste sposobni opravljati in lahko še naprej prejimate zakonsko določeno nadomestilo za čas odsotnosti zaradi bolezni.

Če okrevate hitreje kot je bilo pričakovano, se lahko vrnete na delo pred končnim datumom na vašem zdravniškem spričevalu, če se s tem strinja vaš delodajalec. Vendar pa lahko vztrajajo na tem, da pridobite novo potrdilo od vašega osebnega zdravnika, ki potrdi, da ste sposobni za vrnitev na delo.

Ali lahko vaš delodajalec zavrne izplačilo nadomestila za čas odsotnosti zaradi bolezni?

Odsotni ste zaradi invalidnosti

Če ste invalidni in delodajalec zavrača izplačilo nadomestila za čas odsotnosti zaradi bolezni, ko ste bolni iz razloga, ki je povezan z vašo nezmožnostjo, delodajalec morda ravna protizakonito. Lahko vložite pritožbo na **delovno** sodišče zaradi nepoštenega ravnanja zaradi svoje invalidnosti (**diskriminacija zaradi invalidnosti**), vendar boste morali najprej vložiti pisno pritožbo pri svojem delodajalcu. Posvetujte se z izkušenim svetovalcem (glejte poglavje *Nadaljnja pomoč* na koncu te brošure).

Delodajalca niste pravočasno seznanili z boleznijo

Če delodajalca takoj ne obvestite o tem, da ste zboleli, lahko izgubite del nadomestila ali celotno nadomestilo, bodisi nadomestilo SSP ali pogodbeno

nadomestilo za čas odsotnosti zaradi bolezni, če nimate tehtnega razloga, da ga niste pravočasno obvestili. Delodajalec lahko zavrne plačilo pogodbenega nadomestila za čas odsotnosti zaradi bolezni za dneve, ko ste odsotni in ko niste poklicali, da ste zboleli.

Odsotni ste nekaj krat za krajša časovna obdobja

Če ste odsotni z dela zaradi bolezni več kot štiri krajša časovna obdobja (štiri do sedem dni) v letu, lahko vaš delodajalec naveže stike z Medical Services (zdravstveno službo), da preveri razloge, ki ste jih navedli za čas odsotnosti z dela. Vaš delodajalec stopi v stik z Medical Services preko HM Revenue and Customs (HMRC, davčni urad Njenega veličanstva). Iz tega urada lahko pokličejo vašega zdravnika in zahtevajo informacije o vaši bolezni. Medical Services ne sme kontaktirati vašega zdravnika, razen če to dovolite. Če poročilo Medical Services ugotovi, da ste bili odsotni brez upravičenega razloga, lahko delodajalec zavrne izplačilo nadomestila SSP. Če menite, da je ta odločitev napačna, se lahko pritožite.

Zaradi bolezni ste odsotni daljše časovno obdobje

Če ste odsotni z dela za daljša časovna obdobja, se lahko vaš delodajalec poveže z Medical Services, da bi ugotovil, če ste sposobni opravljati delo. Če poročilo Medical Services ugotovi, da ste bili odsotni brez utemeljenega razloga, lahko delodajalec zavrne izplačilo nadomestila SSP. Če menite, da je ta odločitev napačna, se lahko nanjo pritožite.

Kaj lahko naredite, če vam delodajalec ne želi plačati nadomestila SSP

Če mislite, da bi morali prejemati nadomestilo SSP, vendar vam ga delodajalec ne želi plačati, vam mora podati izjavo na obrazcu SSP1 z obrazložitvijo za neizplačilo. Ta obrazec morate prav tako uporabiti, ko zahtevate nadomestilo za zaposlenost in podporo (ESA) in pojasnite, da želite, da HMRC preuči vašo upravičenost do nadomestila SSP. Ta obrazec morate poslati v lokalni urad Department for Work and Pensions (DWP, urad za delo in pokojnine).

Če DWP ni prepričan o vaši upravičenosti do nadomestila SSP, bo predložil kopijo vaše zahteve v nacionalni urad HMRC za prispevke iz zavarovanja. Da bi se zaščitili, osebno pošljite kopijo svoje zahteve v svoj lokalni urad za prispevke iz zavarovanja (vsak lokalni urad HMRC vam lahko da naslov).

Če vam delodajalec ne želi izročiti obrazca SSP1, morate pisno zahtevati odločitev svojega lokalnega urada za prispevke iz zavarovanja in zahtevati nadomestilo za zaposlenost in podporo (angl. ESA - Employment and Support Allowance) od urada DWP. Odločitev HMRC je pravno zavezujoča za vašega delodajalca. Oba imata pravico do pritožbe na to odločitev.

Če ste upravičeni do nadomestila SSP, vaš delodajalec pa zavrača njegovo izplačilo, se lahko zaradi nezakonitega zmanjšanja plače pritožite na delovno sodišče. Najprej se morate pritožiti pri delodajalcu. HMRC lahko delodajalcu naloži plačilo denarne kazni, če vam delodajalec vedno znova ne izplača nadomestila SSP.

Zboleli ste, ko ste na dopustu

Če v času odsotnosti od dela zaradi dopusta zbolite tako, da bi lahko bili odsotni iz dela zaradi bolezni, lahko svojega delodajalca zaprosite, da čas vaše odsotnosti

obravnava kot odsotnost zaradi bolezni in ne kot dopust. Nato lahko svojega delodajalca zaprosite, da dobite dodatni prosti čas za čas ko ste zboleli.

Vendar če želite, da se vaša odsotnost obravnava kot odsotnost zaradi bolezni in ne kot dopust, vam lahko vaš delodajalec za ta čas plača nadomestilo SSP namesto normalnega zneska plačila. Nadomestilo SSP bo morda nižje od normalnega zneska plačila.

Vaša pogodba o zaposlitvi določa kako in kdaj morate svojega delodajalca obvestiti, da ste zboleli in katera dokazila bodo morda potrebna.

Odpustili so vas zaradi bolniške odsotnosti

Če ste odpuščeni, ko prejmete nadomestilo SSP, vam mora delodajalec dati obrazec SSP1, ki pojasnjuje, zakaj se nadomestilo SSP več ne izplačuje. Izpolniti morate obrazec in ga posredovati svojemu lokalnemu socialnemu uradu ter zahtevati nadomestilo za zaposlenost in podporo (ESA). Če mislite, da ste bili odpuščeni zato ker ste bolni, ali ker ste zahtevali nadomestilo SSP, boste morda lahko vložili zahtevek na **delovnem sodišču**. **Takoj se morate posvetovati z izkušenim svetovalcem za zaposlovanje**. Za podrobnosti glejte spodaj.

Odpustili so vas zaradi invalidnosti

Če ste invalidni in vas delodajalec odpusti, ker ste bili odsotni z dela zaradi vzroka, ki je povezan z vašo invalidnostjo, je morda delodajalec ravnal nezakonito. Lahko vložite zahtevek na **delovnem sodišču** zaradi nepoštenega obravnavanja zaradi invalidnosti (**diskriminacija zaradi invalidnosti**). Najprej boste morali vložiti pisno pritožbo. Posvetujte se z izkušenim svetovalcem (glejte spodaj).

Nadaljnja pomoč

Citizens Advice Bureau (Urad za svetovanje državljanom – CAB)

Citizens Advice Bureaux ponuja brezplačne, zaupne, nepristranske in neodvisne nasvete o številnih temah, vključno s pravicami o zaposlitvi. Po potrebi vas lahko napotijo na bolj strokovni vir za nasvete. Če želite poiskati najbližji urad CAB, vključno s tistimi, ki svetujejo po elektronski pošti, kliknite na [najbližji CAB](#) ali ga poiščite v lokalnem telefonskem imeniku.

Ostale brošure v vašem jeziku na vodniku Adviceguide, ki vam lahko pomagajo

- Delodajalec zadrži vaše plačilo

Ostale koristne informacije Adviceguide, ki vam lahko pomagajo

- Materinske pravice pri delu
- Prosti čas
- Dopusti in plačilo za čas dopusta
- Reševanje sporov pri delu
- Diskriminacije zaradi invalidnosti

Ta informativni prospekt je pripravil [Citizens Advice](#), poslovno ime za National Association of Citizens Advice Bureaux (Nacionalno združenje uradov za svetovanje državljanom). Njegov namen je dati samo osnovne informacije in ga ne vzeti kot popolno navedbo zakonodaje o temi. Prosimo upoštevajte, da veljajo informacije samo za Anglijo, Wales in Škotsko. Ta

www.adviceguide.org.uk

informativni prospekt je bil nazadnje posodobljen 10. maja 2011 in se pregleduje vsak mesec. Če je minilo že nekaj časa, odkar ste prejeli ta informativni prospekt, se prosimo, povežite s svojim lokalnim uradom Citizens Advice Bureau, da bi preverili, ali je še vedno pravilen. Obiščete lahko tudi našo spletno stran www.adviceguide.org.uk, kjer si lahko snamete posodobljeno različico.